

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Азербайджанське науково-виробниче об'єднання гідротехніки і меліорації

Варненський університет менеджменту

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького**

ЗБІРНИК ТЕЗ

ЗА МАТЕРІАЛАМИ

Міжнародної науково-практичної конференції

«ФІЛОСОФСЬКІ ОБРІЇ СЬОГОДЕННЯ»

19 листопада 2020 р.

Херсон – 2020

Редакційна колегія:

Варнавська І. В., кандидат педагогічних наук, доцент;
Черемісін О.В., доктор історичних наук, професор;
Черненко Н. І., кандидат педагогічних наук, старший викладач;
Чепок Р. В., кандидат педагогічних наук, доцент

Збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення» 19 листопада 2020 р. Херсон: ХДАЕУ, 2020. 142 с.

У збірнику вміщені тези та доповіді учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення». У матеріалах авторів акцентовано увагу на філософському осмисленні сучасного соціокультурного простору, проблемах пізнання й освіти у вимірах філософського аналізу, філософській рефлексії особистості та інших актуальних філософських проблемах сучасності. Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, усім зацікавленим філософськими дослідженнями. За виклад, зміст, достовірність і грамотність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

@ Херсонський державний
аграрно-економічний університет, 2020

ЗМІСТ

Аверчева Н.О. ВПРОВАДЖЕННЯ КЕЙС-МЕТОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	7
Алещенко Л.О. МОЛОДІЖНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	10
Алієва І.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ- ЕКОНОМІСТІВ	13
Афанасьєва Ю.І., Варнавська І.В. СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	14
Біла Т.А., Охріменко О.В., Ляшенко Є.В. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ-АГРОНОМІВ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	19
Бойко В.О. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ У СИСТЕМІ ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ	22
Бокшань Г. І. МІФОЛОГІЧНІ СЦЕНАРІЇ В РОМАНІ МАРЛЕН ГАУСГОФЕР «ЗА СТИНОЮ»	25
Боліла С.Ю. ЗМІСТОВНА СУТНІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	27
Боровік Л. В. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	29
Варнавська І. В. ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	31
Власенко І.М., Варнавська І.В. АСПЕКТИ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	33
Виноградова Т. І. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА ЗА УСПІШНІСТЬ НАВЧАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	35
Волошин М.М., Волошина В.М. РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	39
Галайда Ю.Ю., Литовченко О.І. ЕМПІРИЗМ ТА РАЦІОНАЛІЗМ У ФІЛОСОФІЇ НОВОГО ЧАСУ	41
Гончарський І. Л. ПОЧАТКИ СТАНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ НАУКИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ	43
Дереш В.С., Саніна К.А. ВИЯВИ АУТОАГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	46
Дмітрієва Н. С. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	48
Євтушенко О. Т., Мінаков Р. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА У КОНТЕКСТІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ	51

Polishchuk G.V. ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВРОБІТНИЦТВА В ПРОЦЕСІ ДІАЛОГІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	95
Протасов В.В. БІНАРНЕ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ТЕМУ «СКЛАДАННЯ ФОРМИ 1- ОПТ »	96
Прохорова Л.А., Непша О.В. ГЕОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ТЕХНОГЕНЕЗ	98
Проценко А.А., Котова О.В., Суханова Г.П. РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	100
Пулавська В.В., Пулавський А.А., Дегтярьова В.М. ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ СПОРТИВНОЇ ОСВІТИ	103
Ргіщева В.С. ПОНЯТТЯ І СУТНІСТЬ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ	105
Саракун Л.П. МАРГІНАЛЬНІСТЬ ЯК МОДУС СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СОЦІУМУ	109
Сложинська В., Ковтун В.А. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА БІРЖОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ	111
Смоленська О.М., Варнавська І.В. КЕЙС-МЕТОД У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	114
Смолінська О.Є., Прончак М. В. ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ НАУКОВОГО , ПОЛІТИЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО КОМПОНЕНТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	115
Столяров О.Я. ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ ЛЮДСТВА, ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ.	117
Терьохіна К.В., Варнавська І.В. ЗАСОБИ І МЕТОДИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	119
Ференц В.Г. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ У РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ	121
Ходанич Ю.М. РОЗУМІННЯ «ІСТИНИ» В ПОСТМОДЕРНІСТСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ	123
Черненко Н.І.	

ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ	126
Чернозуб О.В., Варнавська І.В.	
СУТНІСТЬ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ	128
Чичков А.Г.	
ЛЮДИНА І МАЙБУТНЄ (ЧИТАЮЧИ І.КАНТА)	131
Chornomord Ye. Ye.	
INDEPENDENT WORK OF THE STUDENTS DURING DISTANCE LEARNING USING THE LAST INFORMATION TECHNOLOGY	133
Шаповал С.І.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХОЛОГІЙ У СФЕРУ ТУРИЗМУ	135
Відомості про авторів	138

відповідно, й сам стає деякою мірою реальністю. Звідси впливає той факт, що не існує єдиної об'єктивної реальності, натомість мають місце значна кількість «реальностей» як проявів індивідуального статусу суб'єкта.

Література

1. Вандышев В.Н. К вопросу о философии постмодернизма // Гуманитарний вісник ЗДІА. 2009. Вип. 37. С. 85-193.
2. Зыкова Г.Н. Постмодернистская культура и социальное познание // Философия и общество. 2001. № 4. С. 156-175.
3. Кадикало А. Відносність як поняття у філософії та науці: історична панорама та сучасність // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. Політехніка». 2011. № 692. С. 85-90.
4. Мамчур Е.А. Объективность науки и релятивизм: (К дискуссиям в современной эпистемологии). М., 2004. 242 с.
5. Мартыанов В.С. После постмодернизма // Вестник НГУ. Философия. 2012. Т. 10. Вып. 3. С. 64-73.
6. Муха О.Я. Критерии истинности и научности постмодернистского знания // Вестник Православного Свято-Тихоновского гуманитарного университета. Серия 1: Богословие. Философия. Религиоведение. 2012. № 39. С. 58-66.
7. Силичев Д.А. Постмодернизм: экономика, политика, культура. уч. пос. М., 1998. 196 с.
8. Смоляга М.В. Стратегии концептуализации действительности и проблема объективности научного знания // Вісник НТУ «ХПІ». 2014. № 37. С. 66-71.
9. Чудова И.А. Постмодернистская социология и качественная методология // Социальная реальность. 2008. № 6. С. 102-110.
10. Юлина Н.С. Постмодернистский прагматизм Ричарда Рорти. Долгопрудный: Вестком, 1998. 100 с.

Черненко Н.І.

*Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон*

ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Інтенсивне розширення інформаційного поля суспільства, зростання пізнавального інтересу до самоосвітнього процесу різних верств населення призводить до суперечностей між швидким темпами розвитку сучасної цивілізації і традиційною системою освіти, вирішити які можливо лише завдяки безперервній освіті, що має тривати упродовж усього життя людини.

В Україні, освіта дорослих, що є складовою освіти впродовж життя, спрямована більш на реалізацію права кожної повнолітньої особи на безперервне навчання з урахуванням її особистісних потреб, пріоритетів суспільного розвитку та потреб економіки, основними складниками якої є: післядипломна освіта; професійне навчання працівників; курси перепідготовки та підвищення кваліфікації; безперервний професійний розвиток [1].

У світі стан розвитку освіти протягом життя постійно перебуває в центрі уваги різноманітних європейських інститутів. Відсоток людей віком від 25 до 64 років, задіяних у різноманітних формах навчання протягом життя, складає 9,7% у межах ЄС. У країнах ЄС велику увагу навчанню своїх працівників приділяють на підприємствах. Кількість усіх підприємств, які забезпечили навчання своїм працівникам, складає від 21% у Греції до 90% у Великій Британії і 60% у середньому по ЄС. Позитивна динаміка спостерігається у більшості країн, що останнім часом приєдналися до Євросоюзу. Початкове професійне навчання у межах підприємств найбільш розвинене у Німеччині,

Великій Британії, Австрії, Данії, Нідерландах, Італії та Франції – близько 50% робітників. Численні дослідження із проблем неперервної освіти, дистанційного навчання, освіти для дорослих виявили особливості неперервного навчання, що дозволило визначити перелік вимог до систем неперервного навчання: середньорічний темп приросту нових знань складає 4–6%, тобто близько 50% професійних знань фахівців має бути набути після завершення навчання, а обсяг часу, необхідного для поновлення професійних знань фахівців із вищою освітою, складає 28% від обсягу часу, який має працівник протягом усього працездатного періоду [4].

Однак, за останні десятиліття кардинально змінилася уся система генерації і передачі знань, а їх обсяг багаторазово зріс. Сьогодні не можливо за 5–6 років підготувати людину до професійної діяльності на все життя. Нині щорічно оновлюється близько 5% теоретичних і 20% професійних знань. Одиниця виміру старіння знань фахівця, прийнята у США (зниження її на 50%) унаслідок появи нової інформації, показує, що за багатьма професіями цей період настає менш ніж за 5 років, тобто стосовно до нашої системи освіти часто раніше, ніж закінчується навчання [2]. Отже, закінчивши навчання сьогодні, майбутній фахівець є носієм застарілої інформації, яка завтра буде повністю неконкурентоспроможною. Тож в реаліях сьогодення, освіта протягом життя покликана підвищувати не тільки рівень загальних знань, а й розширювати можливості участі громадян у культурній, соціальній і політичній діяльності країни. Вона повинна сприяти посиленню позиції людини в професійній діяльності. Тому, необхідність неперервності освіти перестає бути вже перспективою єдиного періоду в житті людини, оскільки неможливо задовольнити пізнавально-інформаційний інтерес дорослої людини в рамках існуючих форм освіти. У цих умовах потрібен новий погляд на роль і значення освіти дорослих, назріла необхідність у розробці теоретично обґрунтованих, практично значимих і переконливих концептуальних підходів до організації системи неперервної освіти в Україні, яка б відповідала сучасним освітнім потребам.

Отже, навчання протягом життя на національному рівні повинне бути визначене як повноправне освітнє поле з відповідною увагою до контролю й перевірки якості та забезпеченням визнання різноманітних форм освіти. Насамперед необхідно, щоб державою визнавалися всі можливі форми, формати й методи навчання, а не тільки формальна освіта. Важливо, щоб в Україні сформувалася загальна культура навчання – щоб навчання цінувалося, заохочувалося й було доступним всім бажаним, стало невід’ємною частиною трудових відносин [2].

У змісті безперервної освіти прийнято виділяти три основні значимі компоненти, пов’язані з навчанням дорослого населення: навчання грамотності в широкому сенсі, включаючи комп’ютерну, мовну, соціальну та ін.; професійне навчання, що включає професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації (job qualification); загальнокультурну додаткову освіту, не пов’язану із трудовою діяльністю (life qualification). Відповідно, за цілями, які ставляться й реалізуються в системі неперервної освіти, її умовно можна поділити на три складові:

- перша складова системи освіти протягом життя – додаткова професійна освіта – сприяє формуванню професійної основи кадрового потенціалу сучасної високотехнологічної економіки. Споживачами послуг даної частини системи неперервної освіти є соціально адаптована частина населення, яке отримує освіту послідовно на всіх її рівнях;

- друга частина системи освіти протягом життя забезпечує різноманітним групам населення можливість адаптуватися до мінливих умов життя. Ця підсистема передбачає освіту, спрямовану на адаптацію й реабілітацію соціальних і професійних груп, не здатних самостійно пристосуватися до швидкозмінного соціального середовища. Крім того, до цієї підсистеми залучаються громадяни, що через різні причини не мають доступу до формальної системи професійної освіти, що створює для них загрозу десоціалізації;

- третя складова забезпечує задоволення різноманітних індивідуальних освітніх потреб громадян, наприклад, мовну підготовку, отримання психологічних, культурологічних та інших знань, комунікативних навичок, спеціальних умінь тощо [2].

Освіта дорослих як складова освіти впродовж життя уможливорює набуття й оновлення знань, розвиток і саморозвиток дорослих на різних вікових етапах, їх самовдосконалення, а також професійну самореалізацію. Така освіта сприятиме підвищенню задоволеності особистості якістю свого життя шляхом розширення можливостей професійної та особистісної самореалізації [3, с. 59]. Однак, в умовах інтенсивної розбудови економіки України, активного розвитку ринкових відносин, набуває актуальності формування адаптивних здібностей та здатності прийняття рішень у складних та нестандартних ситуаціях. Також, у процесі оновлення знань доцільно враховувати специфіку менталітету, теперішній стан історії і культури та передовий світовий досвід. Передусім це пов'язане зі світовими соціально-економічними процесами інтеграції, інформатизації, збільшенням активного віку людини, міжкультурною взаємодією, зростом міграцій, збільшенням ролі людського капіталу, що активізує стрімкий розвиток системи освіти дорослих.

Література:

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Освіта протягом життя як чинник людського розвитку: світовий досвід і українська практика. Аналітична записка: Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/osvita-protyagom-zhittya-yak-chinnik-lyudskogo-rozvitku>
3. Особистісний і професійний розвиток дорослих: теорія і практика. К.: ПООД НАПН України, 2016. 354 с. [Електронний ресурс]. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/709978/>
4. Степко М. Ф. Болонський процес і навчання впродовж життя. Х., 2004. 111 с.

**Чернозуб О.В.,
Варнавська І.В.**

*Херсонський державний аграрно-економічний університет
м.Херсон*

СУТНІСТЬ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Становлення культури особистості як найважливішої умови її самоорганізації і саморозвитку – одне із важливих завдань сучасної освіти. При цьому на перший план виходить ідея формування «функціональної культури», що свідчить про те, що «особистість не тільки засвоїла сукупність певних фундаментальних культурологічних знань, а й ефективно реалізує їх в професійно-трудова, суспільно-політичної і духовній сфері, в сім'ї, в побуті, в дозвіллі, в спілкуванні і наодинці з собою. Визнання культуротворчим функції освіти, значимість культурної розвитку особистості в освітньому процесі вишу закріплено в державних стандартах вищої освіти України, де у вимогах до освоєння основний освітньої програми названі загальні компетенції (ЗК). Це обумовлює необхідність здійснення оцінки культурної компетентності студентів як важливого результату освіти. Для ефективного вирішення цього завдання потрібно визначити як поняття культурної компетентності, так і основні напрями, принципи і технологію її оцінки в освітньому процесі вишу. Тому варто зупинимось на аналізі теоретичних положень, що дозволяють надати педагогічну характеристику оцінки культурної компетентності студентів.

Поняття «компетенція» і «компетентність», які придбали в цей час міждисциплінарний характер, створюють теоретичну підставу для розуміння змісту культурної компетентності студентів вишу. Спираючись на наукові роботи В. І. Байденко, І. А. Зимової, А. А. Кірсанова, В. А. Сластенина, Ю. Г. Татура, А. В. Хуторського та ін., правомірно розглядати компетенцію як наявність